

PAVOJINGI KROVINIAI VAIRAVIMAS IR POILSIS

VALSTYBINĖ
KELIŲ TRANSPORTO
INSPEKCIJA
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS

Vairavimo ir poilsio režimas

Susijusios sąvokos

Vežimas keliais – bet koks pakrautos ar nepakrautos transporto priemonės reisas, kai keleiviai ar kroviniai per visą kelionę ar jos dalį vežami visuomeniniam naudojimui skirtais keliais;

Vairuotojas – asmuo, vairuojantis transporto priemonę net ir trumpą laiką arba vežamas transporto priemonėje, kai jo pareiga – prireikus ją vairuoti;

Pertrauka – laikotarpis, kurio metu vairuotojas nevairuoja ar nedirba kitų darbų, ir kuris naudojamas tik jėgoms atgauti;

Poilsis – nepertraukiamas laiko tarpas, per kurį vairuotojas gali laisvai disponuoti savo laiku;

Savaitė – laiko tarpas nuo pirmadienio 00.00 valandų iki sekmadienio 24.00 valandos;

Kasdienio poilsio laikotarpis – kasdienis laiko tarpas, per kurį vairuotojas gali laisvai disponuoti savo laiku, apimantis „normalų kasdienio poilsio laikotarpį“ arba „sutrumpintą kasdienio poilsio laikotarpį“:

Normalus kasdienio poilsio laikotarpis – mažiausiai 11 valandų poilsiui skirtas laiko tarpas;

Sutrumpintas kasdienio poilsio laikotarpis – mažiausiai 9 valandų, bet trumpesnis nei 11 valandų, poilsiui skirtas laiko tarpas;

Vairavimo trukmė – trukmė vairavimo veiksmų, kurie įrašyti: automatiškai arba pusiau automatiškai įrašymo įranga, arba rankiniu būdu;

Kasdienio vairavimo trukmė – visa sudėta vairavimo trukmė nuo vieno kasdienio poilsio laikotarpio pabaigos iki kito kasdienio poilsio laikotarpio pradžios arba tarp kasdienio poilsio laikotarpio ir kassavaitinio poilsio laikotarpio;

Kassavaitinio poilsio laikotarpis – kassavaitinis laiko tarpas, per kurį vairuotojas gali laisvai disponuoti savo laiku, apimantis „normalų kassavaitinio poilsio laikotarpį“ arba „sutrumpintą kassavaitinio poilsio laikotarpį“:

Normalus kassavaitinio poilsio laikotarpis – mažiausiai 45 valandų poilsiui skirtas laiko tarpas;

Sutrumpintas kassavaitinio poilsio laikotarpis – trumpesnis nei 45 valandų poilsiui skirtas laiko tarpas, kuris gali būti sutrumpintas ne daugiau kaip iki 24 paeiliui einančių valandų;

Darbas su porininkais – padėtis, kai kiekvieno vairavimo laikotarpio tarp dviejų paeiliui einančių kasdienio poilsio laikotarpių arba tarp kasdienio poilsio laikotarpio ir kassavaitinio poilsio laikotarpio metu transporto priemonėje yra bent jau du vairuoti turintys vairuotojai. Pirmą darbo su porininkais valandą kitam vairuotojui ar vairuotojams dalyvauti nebūtina, tačiau likusį laikotarpį jų dalyvavimas privalomas.

Vairavimo ir poilsio režimas, nustatytas reglamentu (EB) Nr. 561/2006 ar AETR

Kasdienio vairavimo trukmė

Kasdienio vairavimo trukmė negali viršyti 9 valandų.

KPL

KVL 9 val.

KPL ar KSL

Kasdienio vairavimo trukmė gali būti pailginama iki 10 valandų 2 kartus bet kurią savaitę.

KPL

KPL ar KSL

Kasdienio vairavimo trukmė negali viršyti 56 valandų per savaitę.

KVL 10 val.

Pastaba. KPL – kasdienio poilsio laikas, KVL – kasdienio vairavimo laikas, KSL – kassavaitinio poilsio laikas.

Bendra vairavimo trukmė per dvi savaites paeiliui negali viršyti 90 valandų.

P A T K P n Š S

P A T K P n Š S

1 pavyzdys 45 val. + 45 val.

2 pavyzdys 42 val. + 48 val. = 90 val.

3 pavyzdys 56 val. + 34 val.

Dviejų vairuotojų kasdienio vairavimo trukmė

Kasdienio vairavimo trukmė vairuojant transporto priemonę su porininku negali viršyti 9 valandų.

Pirmas vairuotojas	KVL 4,5 val.	BDL	KVL 4,5 val.	BDL	KTL	KPL 9 val.
Antras vairuotojas	BDL	KVL 4,5 val.	BDL	KVL 4,5 val.	KTL	KPL 9 val.

Kasdienio vairavimo trukmė vairuojant transporto priemonę su porininku gali būti pailginta iki 10 valandų 2 kartus bet kurią savaitę.

Pirmas vairuotojas	KVL 4,5 val.	BDL	KVL 4,5 val.	BDL	KTL 1 val.	KVL 1 val.	BDL	KPL 9 val.
Antras vairuotojas	BDL	KVL 4,5 val.	BDL	KVL 4,5 val.	KTL 1 val.	BDL	KVL 1 val.	KPL 9 val.

Pastaba. KVL – kasdienio vairavimo laikas, BDL – buvimo darbe laikas, KTL – kitų darbų laikas, KPL – kasdienio poilsio laikas.

Vairavimo trukmė be pertraukos

Vairuotojas gali vairuoti transporto priemonę nepertraukiamai 4,5 valandos, po kurių turi būti pertrauka.

Pastaba. KVL – kasdienio vairavimo laikas, PR – pertrauka.

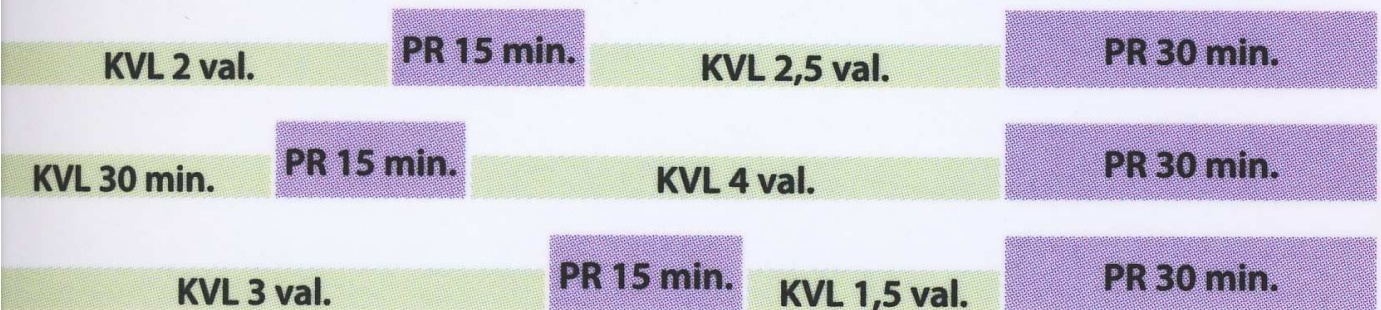
Pertrauka

Po 4,5 valandos vairavimo vairuotojas turi daryti ne trumpesnę kaip 45 minučių pertrauką, jeigu jis nepradeda naudoti poilsio laikotarpio.

Pastaba. KVL – kasdienio vairavimo laikas, KTL – kitų darbų laikas, PR – pertrauka.

Ši 45 min. pertrauka gali būti pakeista ne trumpesne kaip 15 minučių pertrauka, po kurios būtų ne trumpesnė kaip 30 minučių pertrauka.

Pastaba. KVL – kasdienio vairavimo laikas, PR – pertrauka. Per šias pertraukas vairuotojas negali atlikti jokio kito darbo. Pertraukos nelaikomos kasdieniu poilsio laikotarpiu.

Privalomas kasdienis poilsis

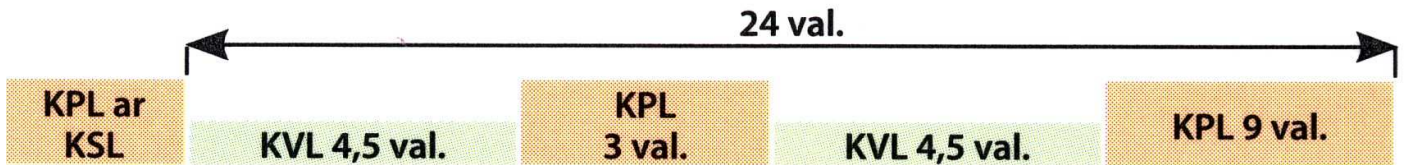
Vairuotojas privalo pasinaudoti kasdienio poilsio laikotarpiais. Per kiekvieną 24 valandų laikotarpį po prieš tai pasinaudoto kasdienio ar kassavaitinio poilsio laikotarpio pabaigos vairuotojas turi pasinaudoti kitu kasdienio poilsio laikotarpiu.

Pastaba. KPL – kasdienio poilsio laikas, KSL – kassavaitinio poilsio laikas, KVL – kasdienio vairavimo laikas, KTL – kitų darbų laikas, PR – pertrauka.

Kaip alternatyva, kasdienio poilsio laikotarpis gali būti suskirstytas į du laikotarpius, kai pirmas yra mažiausiai 3 valandų nepertraukiamas laikotarpis, o antras – mažiausiai 9 valandų nepertraukiamas laikotarpis.

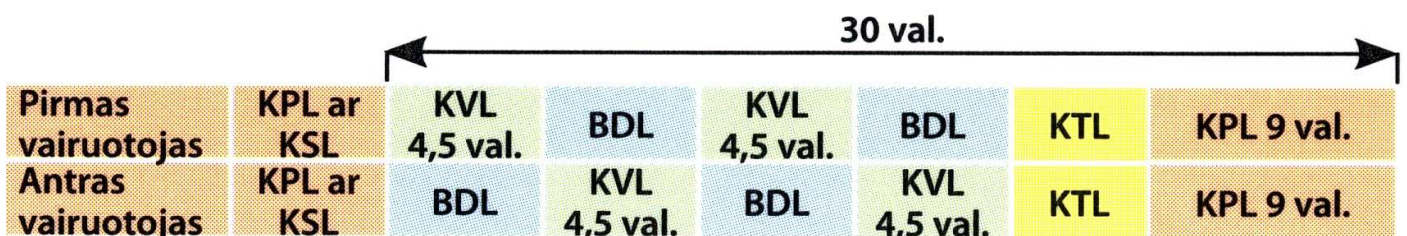
Pastaba. KPL – kasdienio poilsio laikas, KVL – kasdienio vairavimo laikas, KSL – kassavaitinio poilsio laikas. Tarp bet kurių dviejų kassavaitinio poilsio laikotarpių vairuotojas gali pasinaudoti daugiausia trimis sutrumpintais iki 9 val. kasdienio poilsio laikotarpiais.

KSL 45 val.		
Pirmadienis	KVL 9 val.	KPL 9 val.
Antradienis	KVL 10 val.	KPL 9 val.
Trečiadienis	KVL 9 val.	KPL 11 val.
Ketvirtadienis	KVL 10 val.	KPL 11 val.
Penktadienis	KVL 9 val.	KPL 9 val.
Šeštadienis	KVL 9 val.	KPL 11 val.
KSL 45 val.		

Pastaba. KSL – kassavaitinis poilsio laikas, KPL – kasdienis poilsio laikas, KVL – kasdienis vairavimo laikas.

Dviejų vairuotojų privalomas kasdienis poilsis

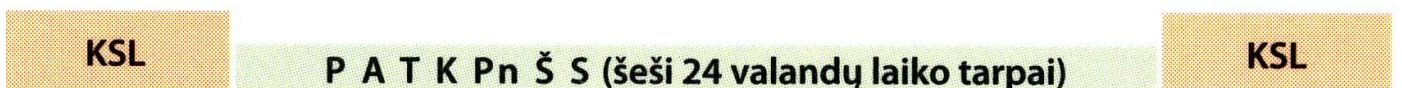
Per 30 valandų po kasdienio ar kassavaitinio poilsio laikotarpio pabaigos vairuotojai, dirbantys poroje, turi pasinaudoti nauju mažiausiai 9 valandų kasdienio poilsio laikotarpiu. Vairuotojai gali ilsėtis transporto priemonėje, jei joje kiekvienam vairuotojui yra įrengtos tinkamos miegojimo vietos, o ši transporto priemonė stovi vietoje.

Pastaba. KPL – kasdienis poilsio laikas, KSL – kassavaitinis poilsis, KVL – kasdienis vairavimo laikas, BDL – buvimo darbe laikas, KTL – kitų darbų laikas.

Kassavaitinis poilsis

Kassavaitinio poilsio laikotarpis prasideda ne vėliau kaip po šešių 24 valandų laiko tarpų nuo pasinaudoto kassavaitinio poilsio laikotarpio pabaigos.

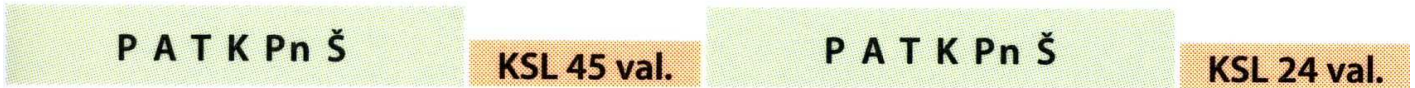
Pastaba. KSL – kassavaitinis poilsio laikas, P, A – savaitės dienos.

Per bet kurias dvi paeiliui einančias savaites vairuotojas turi pasinaudoti mažiausiai: dviem normaliais kassavaitinio poilsio laikotarpiais (po 45 val.)

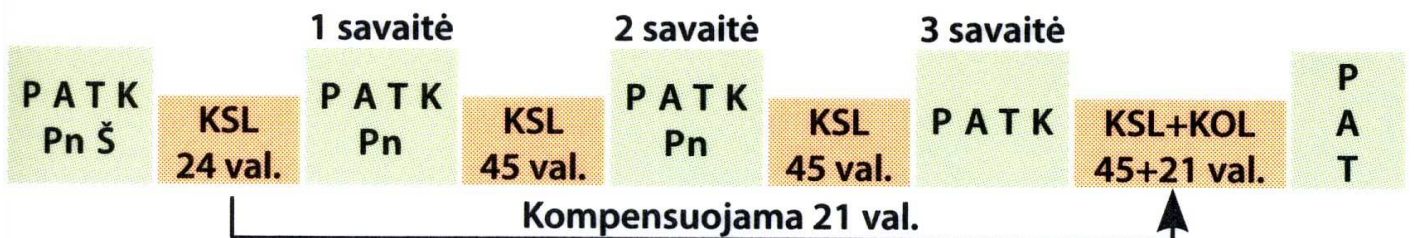
arba vienu normaliu kassavaitinio poilsio laikotarpiu (45 val.) ir vienu sutrumpintu kassavaitinio poilsio laikotarpiu (mažiausiai 24 val.).

Pastaba. KSL – kassavaitinis poilsio laikas, P, A – savaitės dienos. Kasdienio poilsio ir sutrumpinto kassavaitinio poilsio laikotarpiais vairuotojai gali ilsėtis transporto priemonėje ne jos nuolatinio laikymo vietoje, jei joje kiekvienam vairuotojui yra įrengtos tinkamos miegojimo vietos, o ši transporto priemonė stovi vietoje.

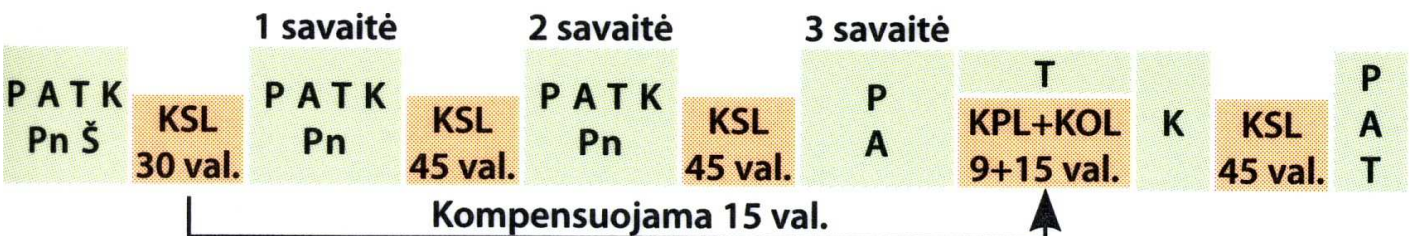
Kassavaitinio poilsio kompensavimas

Kassavaitinio poilsio sutrumpinimas iki 24 valandų turi būti kompensuojamas lygiaverčiu poilsiu skirtu laiko tarpu, **kuriuo visu iš karto pasinaudojama**, kol po atitinkamos savaitės praeis **trys savaitės**.

Pastaba. KSL – kassavaitinis poilsio laikas, KOL – kompensuojamas laikas, P, A – savaitės dienos.

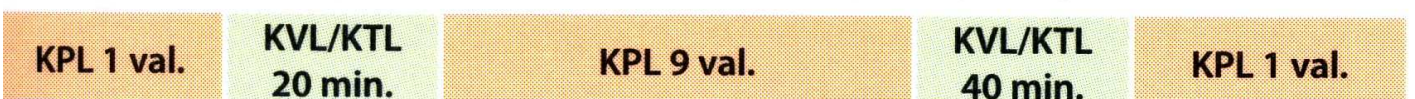
Kassavaitinis poilsis, kuriuo naudojama kaip kompensacija už sutrumpintą kassavaitinio poilsio laikotarpį, gali būti pridėtas prie kito ne trumpesnio kaip 9 valandų kasdienio poilsio laikotarpio.

Pastaba. KSL – kassavaitinis poilsio laikas, KPL – kasdienis poilsio laikas, KOL – kompensuojamas laikas, P, A – savaitės dienos.

Vykimas keltu ar traukiniu

Kai vairuotojas lydi keltu ar traukiniu gabenamą transporto priemonę ir **naudojasi normaliu kasdieniu poilsio laikotarpiu**, šis laikotarpis negali būti pertraukiamas kita veikla, bendrai neviršijanti vienos valandos, ne daugiau kaip du kartus. Per tą normalų kasdienio poilsio laikotarpį vairuotojui sudaromos sąlygos ilsėtis gulte ar miegamojoje vietoje.

KPL: 1 val. + 9 val. + 1 val. = 11 val., KVL/KTL: 20 min. + 40 min. = 1 val.

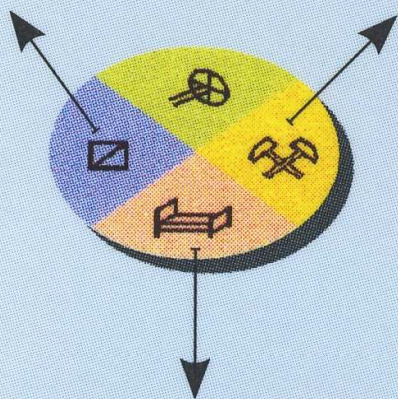
Pastaba. KPL – kasdienis poilsio laikas, KVL – kasdienis vairavimo laikas, KTL – kitų darbų laikas.

Tachografo perjungimo mechanizmo naudojimas

Vairuotojai, naudodami perjungimo mechanizmą, privalo perjungti į poziciją:

Buvimas darbe – laikas sėdint šalia vairuotojo ar miegamojoje vietoje, kai transporto priemonė juda, lydint transporto priemonę, gabenamą traukiniu ar keltu, turi būti pasiekiamas darbdavio, kad galėtų pradėti vairuoti arba tęsti vairavimą ar atlikti kitus darbus. Jeigu vykstama į vietą, kurioje paimama transporto priemonė, kuriai taikomas vairavimo ir poilsio režimas, ar grįžtant iš tokios vietos, jei transporto priemonė nėra vairuotojo namuose ar darbdavio veiklos centre.

Kiti darbai – jeigu pakrauna ar iškrauna transporto priemonę, padeda įlipti ar išlipti keleiviams, ją plauna, valo, remontuoja ar atlieka techninę priežiūrą, stebi transporto priemonės pakrovimą ar iškrovimą, atlieka krovinio ar muitinės įforminimo procedūras, vykdo teisinius ar kontrolės įpareigojimus, tiesiogiai susijusius su atliekama vežimo veikla, arba dirba bet kokią darbą tam pačiam ar kitam darbdaviui. Jeigu vairuoja transporto priemonę, kuriai netaikomas vairavimo ir poilsio režimas, vykstant iki ir nuo transporto priemonės, kuriai taikomas vairavimo ir poilsio režimas, jei ji nėra vairuotojo namuose ar darbdavio veiklos centre.

Pertrauka darbo metu ir kasdienis poilsis – laikotarpis, kurio metu vairuotojas nevairuoja ar nedirba kitų darbų ir jis naudojamas tik jėgoms atgauti bei nepertraukiamas laiko tarpas, kurio metu vairuotojas gali laisvai disponuoti savo laiku.

Tachografo registracijos lapų naudojimas

Vairuotojai naudoja registracijos lapus kiekvieną darbo dieną, iškart, kai perima transporto priemonę. Registracijos lapas neišimamas anksčiau negu baigiasi darbo laikas, išskyrus tuos atvejus, kai tikrinantis pareigūnas nurodo juos išimti. Registracijos lapo negalima naudoti ilgiau nei 24 val. Vairuotojai negali naudoti suteptų ar sugadintų registracijos lapų. Lapai turi būti tinkamai saugomi.

Kiekvienas ekipažo narys savo registracijos lape registruoja tokią informaciją:

1. pradėdamas naudoti registracijos lapą – savo vardą ir pavardę;
2. laiką ir vietą, kurioje pradėdamas naudoti registracijos lapą, ir laiką ir vietą, kurioje jo naudojimas baigiamas;
3. kiekvienos jam priskirtos transporto priemonės registracijos numerį ir pradėdamas pirmą lape įrašytą kelionę, ir pakeitęs transporto priemonę visą registracijos lapo naudojimo laiką;
4. odometro rodmenis:
  - 4.1. pirmos lape įrašytos kelionės pradžioje;
  - 4.2. paskutinės lape įrašytos kelionės pabaigoje;
  - 4.3. jei per darbo dieną pakeičiama transporto priemonė (jam priskirtos transporto priemonės rodmenis ir transporto priemonės, kuri jam bus priskirta, rodmenis);
5. kiekvienos transporto priemonės pakeitimo laiką.

Vairuotojui per darbo dieną keičiant transporto priemonę būtina registracijos lapo kitoje pusėje nurodyti naujos transporto priemonės registracijos numerį ir jos rodmenis bei keitimo laiką tik tokiu atveju, jei registracijos lapo tipas tinka tachografo tipui. Kitais atvejais naudojamas kitas registracijos lapas.

Registracijos lapų naudojimas tachografo gedimo atveju

Tuo atveju, kai tachografas sugenda ar neteisingai dirba, darbdavys pasirūpina, kad jį, kai tik galima, suremontuotų reikiamus įgaliojimus turintis mechanikas ar dirbtuvės. Jei transporto priemonė per savaitę nuo gedimo dienos ar to laiko, kai buvo pastebėtas neteisingas įrenginio darbas, negali grįžti į savo garažą, remonto darbai atliekami ten, kur tuo metu yra transporto priemonė.

Jeigu tachografas netinkamas eksploatuoti ar blogai veikia, registracijos lape arba laikinajame lape, kuris turi būti prisegtas prie registracijos lapo, vairuotojas įrašo savo identifikavimo duomenis (vairuotojo vardą, pavardę ir pažymėjimo numerį, datą) ir pasirašo. Taip pat įrašo kiekvieno laikotarpio visą informaciją, kurios tachografas jau teisingai nebeužregistravo.

Vairuotojo kortelės naudojimas ir veiksmai su skaitmeniniu tachografu

Vairuotojai naudoja vairuotojo kortelę kiekvieną darbo dieną, iškart, kai perima transporto priemonę. Prieš pradėdamas vairuoti vairuotojas įdeda savo kortelę į kairę tachografo angą.

Vairuotojo kortelė neišimama anksčiau negu baigiasi darbo laikas, išskyrus tuos atvejus, kai tikrinantis pareigūnas nurodo ją išimti. Jei vairuotojas negali naudotis transporto priemonėje sumontuotu skaitmeniniu tachografu, nes kurį laiką nebūna transporto priemonėje, savo veiklos laikotarpius – „kiti darbai“, „buvimas darbe“ ar „pertraukos darbo metu ir kasdienio poilsio laikotarpiai“ – rašymo priemone įskaitomai užrašytus lape, perkelia į vairuotojo kortelę, naudodamas tachografo rankinio įrašymo mechanizmą.

Vairuotojas, įdėjęs kortelę į tachografo angą, turi naudodamasis „menu“ funkcija įvesti šalį, kurioje pradėjo vairavimą po kasdienio poilsio, o darbo dienos pabaigoje įvesti šalį, kurioje baigė vairavimą.

Jeigu transporto priemonę vairuoja du vairuotojai (ekipažas), tai vairuotojas, kuris nevairuoja transporto priemonės, įdeda savo kortelę į dešinę tachografo angą, o keičiantis vietomis keičiamos abiejų kortelių buvimo vietos.

Skaitmeniniame tachografe ekrane dažniausiai rodomas UTC (*Universal Time Coordinated*) laikas. Vairuotojas ekrane gali nustatyti šalies, kurioje registruota transporto priemonė, laiką.

Skaitmeninio tachografo gedimas

Jei transporto priemonė per savaitę nuo gedimo dienos ar to laiko, kai buvo pastebėtas neteisingas tachografo darbas, negali grįžti į savo garažą, remonto darbai atliekami ten, kur tuo metu yra transporto priemonė.

Jeigu tachografas netinkamas eksploatuoti ar blogai veikia, spaudinyje (kitoje pusėje) vairuotojas įrašo savo identifikavimo duomenis (vairuotojo kortelės numerį, pavardę ir (arba) pažymėjimo numerį, datą) ir pasirašo, taip pat įrašo kiekvieno laikotarpio visą informaciją, kurios tachografas jau teisingai nebeužregistravo arba kurios neišspausdino.

Vairuotojo skaitmeninio tachografo kortelė

Ši kortelė skirta identifikuoti vairuotoją ir kaupti duomenis apie vairuotojo darbo ir poilsio laikotarpius.

Vairuotojo kortelės atmintyje saugomi 28 dienų duomenys.

Vairuotojo kortelė išduodama **penkeriems metams**.

Vairuotojo kortelės išduoda **Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos**.

Jeigu vairuotojas praranda vairuotojo kortelę, ji sugadinama ar blogai veikia, vairuotojas per **7 kalendorines dienas** nuo kortelės praradimo, vagystės ar tos dienos, nuo kurios ji pradėjo blogai veikti ar kada pastebėta personalizavimo klaida, turi pateikti prašymą pakeisti vairuotojo kortelę. Pateikus prašymą pakeisti vairuotojo kortelę, nauja kortelė išduodama per **5 darbo dienas**.

Vairuotojas be vairuotojo kortelės gali vairuoti transporto priemonę ne ilgiau kaip **15 kalendorinių** dienų (arba ir ilgesnį laiką, jei to reikia transporto priemonei grąžinti į jos laikymo vietą), jei vairuotojas gali įrodyti, kad per šį laikotarpį vairuotojo kortelę buvo neįmanoma naudoti arba pateikti.

Vairuotojas privalo naudoti savo asmeninę vairuotojo kortelę ir gali turėti tik vieną galiojančią vairuotojo kortelę.

Vairuotojas, praradęs užsienyje išduotą vairuotojo kortelę, prieš pateikdamas prašymą pakeisti šią kortelę Lietuvos Respublikoje, privalo oficialiu pranešimu informuoti kortelę išdavusią įstaigą apie prarastą kortelę.

Draudžiama naudoti svetimą vairuotojo kortelę, taip pat negaliojančią ar sugedusią vairuotojo kortelę.

Vairuotojo kortelę būtina saugoti nuo aukštos temperatūros, fizinių pažeidimų ir stipraus elektromagnetinio lauko poveikio.

Kontrolė

Lietuvoje ekipažų darbo ir poilsio laiko kontrolę pavesta vykdyti Valstybinei kelių transporto inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos, Valstybinei darbo inspekcijai ir policijai.

Tachografo registracijos lapų ar vairuotojo kortelės pateikimas kontroliuojančiam pareigūnui

Vairuotojas kelionės metu privalo turėti bei įgaliotam pareigūnui pareikalavus pateikti:

1. Jei vairavo transporto priemonę, kurioje įrengtas analoginis tachografas:

- 1.1. einamosios dienos ir prieš taiėjusių 28 dienų vairuotojo naudotus registracijos lapus;
- 1.2. jei turi, vairuotojo kortelę;
- 1.3 visus einamosios dienos ir prieš taiėjusių 28 dienų ranka darytus įrašus ir spaudinius pagal reglamentų (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 561/2006 reikalavimus.

2. Jei vairavo transporto priemonę, kurioje įrengtas skaitmeninis tachografas:

- 2.1. savo asmeninę vairuotojo kortelę;
- 2.2. visus einamosios dienos ir prieš taiėjusių 28 dienų ranka darytus įrašus ir spaudinius pagal reglamentų (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 561/2006 reikalavimus;
- 2.3. registracijos lapus, atitinkančius 2.2 punkte nurodytą laikotarpį, kurio metu jis vairavo transporto priemonę su sumontuotu analoginiu tachografu.

Tachografo registracijos lapų, duomenų, perkeltų iš skaitmeninių tachografų ir vairuotojų kortelių, saugojimas

Įmonė privalo:

1. tachografo registracijos lapus ir išduotus blankus, naudojamus patvirtinti vairuotojo veiklos laikotarpius pagal reglamentą (EB) Nr. 561/2006 arba AETR, sudėtus chronologine tvarka saugoti ne trumpiau kaip 1 metus;
2. perkelti duomenis iš skaitmeninių tachografų ne rečiau kaip kas 90 kalendorinių dienų;
3. perkelti duomenis iš vairuotojų kortelių ne rečiau kaip kas 28 kalendorines dienas;
4. duomenis, perkeltus iš skaitmeninių tachografų ir vairuotojų kortelių į kompiuterius, saugoti ne trumpiau kaip 1 metus;
5. tachografų dirbtuvės išduotą pažymą, kad duomenų perkelti negalima, saugoti ne trumpiau kaip 1 metus;
6. tachografo registracijos lapus, išduotus blankus, naudojamus patvirtinti vairuotojo veiklos laikotarpius pagal reglamentą (EB) Nr. 561/2006 arba AETR, ir duomenis, perkeltus iš skaitmeninių tachografų ir vairuotojų kortelių į kompiuterius, pateikti kontroliuojantiems pareigūnams pareikalavus teisės aktu nustatyta tvarka;
7. turėti specialias duomenų archyvavimo ir tvarkymo programas;
8. užtikrinti perkeltų duomenų iš skaitmeninių tachografų ir vairuotojų kortelių saugumą, nepažeidžiamumą, autentiškumą ir vientisumą.

Blanko, patvirtinančio vairuotojo veiklos laikotarpius pagal reglamentą (EB) Nr. 561/2006 arba AETR, pildymas ir saugojimas

Blanko nurodoma: įmonės pavadinimas, įmonės adresas, pašto indeksas, miestas, šalis; telefono ir fakso numeriai (nurodant tarptautinį kodą), elektroninio pašto adresas; asmens, išrašiusio pažymą, vardas, pavardė, pareigos; vairuotojo, kurio veikla nurodoma blanko, vardas, pavardė, gimimo data; vairuotojo pažymėjimo, tapatybės kortelės arba paso numeris; nuo kada vairuotojas įdarbintas įmonėje, nurodant metus, mėnesį ir dieną; laikotarpiai, nurodant metus, mėnesį, dieną ir valandas, kai vairuotojas buvo laikinai nedarbingas arba kasmetinėse atostogose, arba atostogavo ar ilsėjosi, arba vairavo įmonės transporto priemonę, kuriai netaikomas reglamentas (EB) Nr. 561/2006 arba AETR, arba nevairavo, tačiau dirbo kitus darbus, arba buvo darbe. Atsižvelgiant į vairuotojo veiklą pasirenkamas ir pažymimas vienas iš blanko 14–19 punktuose esančių langelių.

Blanką, nurodant vietą ir datą, pasirašo išduodantis jį asmuo, kurio duomenys nurodyti blanko 6 punkte, ir vairuotojas, kurio duomenys nurodyti blanko 8 punkte.

Visi blanko nurodyti punktai privalo būti užpildyti ar pažymėti kompiuteriu, užpildytas blankas išspausdinamas.

Blankai, neatitinkantys nustatytos formos ar užpildyti netinkamai, negalioja.

Draudžiama:

1. surašyti blanką ranka, rašymo priemone;
2. blanko taisyti duomenis;
3. nurodyti blanko vairuotojo veiklos laikotarpius, neatitinkančius realios veiklos.

Jeigu vairuotojo veikla vienu metu apima laikino nedarbingumo, kasmetinių atostogų, atostogų ar poilsio, vairavimo įmonės transporto priemonės, kurioms netaikomas reglamentas (EB) Nr. 561/2006 arba AETR, nevairavimo, tačiau dirbto kito darbo arba buvimo darbe laikotarpius, vairuotojui už kiekvieną laikotarpį turi būti rašomas atskiras blankas.

Naudinga informacija

ADR sutartis
(anglų, rusų, prancūzų k.)
www.unece.org

ADR sutartis
(lietuvių k.)
www.sumin.lt

Daugiašaliai susitarimai
dėl kelių transporto
www.sumin.lt

Pavojinguosius krovinius vežančios transporto priemonės vairuotojas

Pavojinguosius krovinius vežančios transporto priemonės vairuotoju (toliau – ADR vairuotojas) gali būti asmuo, kuris turi vairuotojo pažymėjimą, suteikiantį teisę vairuoti kelių transporto priemonę (bent B kategorijos), išklausė atitinkamą mokymo kursą mokymo įstaigoje, gavo mokymo kursų baigimo liudijimą ir nustatyta tvarka išlaikė egzaminą bei gavo ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimą.

ADR vairuotojo pareigos

ADR vairuotojas privalo įsitikinti, kad:

1. krovinius leidžiama vežti pagal ADR reikalavimus;
2. transporto vienetą yra nustatyti dokumentai;
3. transporto priemonė ir krovinys yra be akivaizdžių defektų, neteka ir juose nėra įtrūkių, o visa reikalinga įranga yra tinkamai sukomplektuota;
4. cisternos kitos patikros terminas yra nepasibaigęs;
5. transporto priemonė yra neperkrauta;
6. transporto priemonė yra tinkamai pažymėta ir paženklinta pavojaus ženklais;
7. transporto priemonėje yra įranga, nurodyta rašytinėje instrukcijoje.

Pastaba. Jei nustatomas ADR reikalavimų pažeidimas, krovinys nevežamas tol, kol pažeidimas nepašalinamas.

Dokumentai

Dokumentai, kurie turi būti transporto vienetą pagal ADR:

- transporto dokumentai (ir, jei reikia, didžiojo konteinerio arba transporto priemonės sukrovimo sertifikatas);
- rašytinės instrukcijos;
- kiekvieno transporto priemonės ekipažo nario asmens dokumentas su nuotrauka.

Jei pagal ADR nuostatas reikalaujama:

- kiekvienam transporto vienetui ar jo daliai – transporto priemonių patvirtinimo sertifikatas;
- ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimas;
- kompetentingos institucijos patvirtinimo kopija (1 klasės medžiagų vežimo atveju).

Privalomosios techninės apžiūros periodiškumas

Pavojinguosius krovinius vežančių **EX/II, EX/III, FL, OX** ar **AT** tipų pagal ADR transporto priemonių techninė apžiūra atliekama **kas 12 mėn.**

Pavojingųjų krovinių klasės ir pavojaus ženklai

1 klasė. Sprogstamosios medžiagos ir gaminiai

(Nr. 1)

1.1, 1.2, 1.3 poklasiai

(Nr. 1.4)

1.4 poklasis

(Nr. 1.5)

1.5 poklasis

(Nr. 1.6)

1.6 poklasis

2 klasė. Dujos

(Nr. 2.1)

(Nr. 2.2)

(Nr. 2.3)

3 klasė. Liepsnieji skysčiai

(Nr. 3)

4.1 klasė. Degios kietosios, autoreaktingos ir kietosios desensibilizuotos sprogstamosios medžiagos

(Nr. 4.1)

4.2 klasė. Savaime užsidegančios medžiagos

(Nr. 4.2)

4.3 klasė. Medžiagos, kurios liesdamosi su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas

(Nr. 4.3)

5.1 klasė. Oksiduojančios medžiagos

(Nr. 5.1)

5.2 klasė. Organiniai peroksidai

(Nr. 5.2)

6.1 klasė. Toksiškos medžiagos

(Nr. 6.1)

6.2 klasė. Infekcinės medžiagos

(Nr. 6.2)

7 klasė. Radioaktyviosios medžiagos

(Nr. 7A)

(Nr. 7B)

(Nr. 7C)

(Nr. 7D)

(Nr. 7E)

Dalioji 7 klasės medžiaga

8 klasė. Ėdžiosios medžiagos

(Nr. 8)

9 klasė. Įvairios pavojingosios medžiagos ir gaminiai

(Nr. 9)

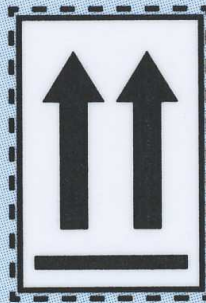

Papildomas ženklinimas

Krypties rodyklės

ar

Aplinkai pavojingos medžiagos ženklas

Aukštesnės temperatūros medžiagų ženklas

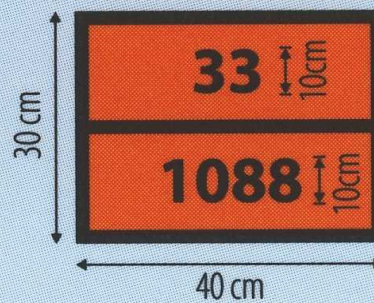
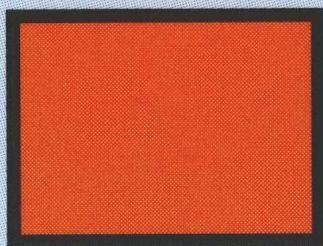
Apie fumigaciją įspėjantis ženklas

PAVOJINGA	
ŠIS VIENETAS YRA FUMIGOTAS	
APDOROTA	[fumigato pavadinimas*] [data*]
ISVEDINTA	[laikas*] [data*]
ĮEITI DRAUDŽIAMA	

ne mažiau kaip 250 mm

ne mažiau kaip 300 mm

Oranžinės lentelės

Pavojaus identifikavimo numeriai

Pavojaus identifikavimo numerį sudaro du ar trys skaičiai, kuriais nurodomas pavojus:

- 2 – dujų išsiskyrimas dėl slėgio ar cheminės reakcijos.
- 3 – skysčių (garų) ir dujų ar savaime įkaistančio skysčio liepsnumas.
- 4 – kietųjų medžiagų arba savaime įkaistančios medžiagos liepsnumas.
- 5 – oksiduojantis (degimo intensyvinimo) efektas.
- 6 – toksiškumas ar infekcijos pavojus.
- 7 – radioaktyvumas.
- 8 – ėdumas.
- 9 – spontaniškos intensyvios reakcijos pavojus.

Pastaba. Du vienodi skaičiai nurodo atitinkamo pavojaus padidėjimą. Jei medžiagai būdingam pavojui nurodyti pakanka vieno skaičiaus, prie jo rašomas nulis. Jei prieš pavojaus identifikavimo numerį nurodyta raidė „X“, vadinasi, ši medžiaga pavojingai reaguoja su vandeniu. Šių medžiagų atveju vanduo gali būti naudojamas tik ekspertų leidimu.

Ypatingą reikšmę turi šie skaičių deriniai: 22, 323, 333, 362, 382, 423, 44, 446, 462, 482, 539, 606, 623, 642, 823, 842, 90 ir 99:

- 22 – atšaldytos suskystintos dujos, troškiosios;
- 323 – liepsnus skystis, reaguodamas su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 333 – piroforinis skystis;
- 362 – liepsnus skystis, toksiškas, reaguodamas su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 382 – liepsnus skystis, ėdus, reaguodamas su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 423 – kieta medžiaga, reaguodama su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas, arba degi kieta medžiaga, kuri, reaguodama su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas, arba savaime įkaistanti kieta medžiaga, kuri, reaguodama su vandeniu, išskiria liepsniąsias dujas;
- 44 – degi kieta medžiaga, išlydyta, aukštesnėje temperatūroje;
- 446 – degi kieta medžiaga, toksiška, išlydyta, aukštesnėje temperatūroje;
- 462 – toksiška kieta medžiaga, reaguodama su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 482 – ėdi kieta medžiaga, reaguodama su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 539 – degus organinis peroksidas;
- 606 – infekcinė medžiaga;
- 623 – toksiškas skystis, reaguodamas su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 642 – toksiška kieta medžiaga, reaguodama su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 823 – ėdus skystis, reaguodamas su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 842 – ėdi kieta medžiaga, reaguodama su vandeniu išskiria liepsniąsias dujas;
- 90 – aplinkai pavojinga medžiaga; įvairios pavojingos medžiagos;
- 99 – įvairios pavojingos medžiagos, vežamos aukštesnėje temperatūroje.

Priešgaisrinė įranga

1. Kiekviename transporto vienetu turi būti bent vienas kilnojamas gesintuvas, kurio mažiausia talpa yra 2 kg sausų miltelių.

2. Transporto vienetuose, kurių didžiausia leistina masė didesnė kaip 7,5 t, papildomai turi būti vienas ar daugiau kilnojamųjų gesintuvų, kurių bendra mažiausia talpa yra 12 kg sausų miltelių ir kurių bent vieno mažiausia talpa yra 6 kg.

3. Transporto vienetuose, kurių didžiausia leistina masė didesnė kaip 3,5 t, bet ne didesnė kaip 7,5 t, papildomai turi būti vienas ar daugiau kilnojamųjų gesintuvų, kurių bendra mažiausia talpa yra 8 kg sausų miltelių ir kurių bent vieno mažiausia talpa yra 6 kg.

4. Transporto vienetuose, kurių didžiausia leistina masė mažesnė ar lygi 3,5 t, papildomai turi būti vienas ar daugiau kilnojamųjų gesintuvų, kurių bendra mažiausia talpa yra 4 kg sausų miltelių.

Pastaba. Pagal 1 punktą privalomo gesintuvo talpa gali būti atimta iš mažiausios bendros gesintuvų, privalomų pagal 2, 3 ir 4 punktus, talpos.

Bendrosios ir asmens apsaugos įranga

Kiekviename transporto vienetu turi būti ši įranga:

Bent 1 ratų atspara kiekvienai transporto priemonei

Du įspėjamieji ženklai su atrama

Kiekvienam ekipažo nariui turi būti ši įranga:

Įspėjamoji liemenė

Nešiojamas šviestuvas

Apsauginių pirštinių pora ir akių apsaugos priemonė

Kita įranga:

- skystis akims skalauti (nereikia, jei krovinio pavojaus ženklų Nr. 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 ir 2.3);
- avarinio gelbėjimosi kaukė kiekvienam ekipažo nariui (jei krovinio pavojaus ženklo Nr. 2.3 arba 6.1);
- kštuvas, kanalizacijos dangtis, surinkimo talpykla (būtina tik kietosioms medžiagoms ir skysčiams, kurių pavojaus ženklų Nr. 3, 4.1, 4.3, 8 ir 9).

Apribojimas judėti kelio tuneliais

Tunelio kategorija, priskirta kelio tuneliui, nurodoma naudojant šiuos kelio ženklus ir signalus:

Ženklas ir signalas	Tunelio kategorija
Ženklo nėra	A
Ženklas su papildoma lentele, kurioje nurodyta raidė B	B
Ženklas su papildoma lentele, kurioje nurodyta raidė C	C
Ženklas su papildoma lentele, kurioje nurodyta raidė D	D
Ženklas su papildoma lentele, kurioje nurodyta raidė E	E

Apribojimų judėti tuneliais kodai

Pastaba. Jei viename transporto vienetė vežami pavojingi kroviniai, kuriems priskirti skirtingi apribojimo judėti tuneliais kodai, visam kroviniui turi būti priskiriamas griežčiausias apribojimo judėti tuneliais kodas.

Jei apribojimo judėti tuneliais kodas, kuris turi būti priskirtas visam kroviniui transporto vienetė, yra nustatytas, apribojimai tokiam transporto vienetui judėti tuneliais yra šie:

Viso krovinio apribojimo judėti tuneliais kodas	Apribojimai
B	Judėjimas draudžiamas B, C, D ir E kategorijų tuneliais.
B1000C	Jei bendra vežamų sprogstamųjų medžiagų neto masė transporto vienetė -viršija 1 000 kg., judėjimas draudžiamas B, C, D ir E kategorijų tuneliais. -neviršija 1 000 kg., judėjimas draudžiamas C, D ir E kategorijų tuneliais.
B/D	Vežant cisternoje: judėjimas draudžiamas B, C, D ir E kategorijų tuneliais. Vežant kitu būdu: judėjimas draudžiamas D ir E kategorijų tuneliais.
B/E	Vežant cisternoje: judėjimas draudžiamas B, C, D ir E kategorijų tuneliais. Vežant kitu būdu: judėjimas draudžiamas E kategorijos tuneliais.
C	Judėjimas draudžiamas C, D ir E kategorijų tuneliais.
C5000D	Jei bendra vežamų sprogstamųjų medžiagų neto masė transporto vienetė - viršija 5 000 kg., judėjimas draudžiamas C, D ir E kategorijų tuneliais. - neviršija 5 000 kg., judėjimas draudžiamas D ir E kategorijų tuneliais.
C/D	Vežant cisternoje: judėjimas draudžiamas C, D ir E kategorijų tuneliais. Vežant kitu būdu: judėjimas draudžiamas D ir E kategorijų tuneliais.
C/E	Vežant cisternoje: judėjimas draudžiamas C, D ir E kategorijų tuneliais. Vežant kitu būdu: judėjimas draudžiamas E kategorijos tuneliais.
D	Judėjimas draudžiamas D ir E kategorijų tuneliais.
D/E	Vežant suverstinais arba cisternoje: judėjimas draudžiamas D ir E kategorijų tuneliais. Vežant kitu būdu: judėjimas draudžiamas E kategorijos tuneliais.
E	Judėjimas draudžiamas E kategorijos tuneliais.
-	Judėjimas leidžiamas visais tuneliais (taikoma JT Nr. 2919 ir JT Nr. 3331).

ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimas

ADR reikalavimų, kurių privalo laikytis ADR vairuotojai, išmanymas patvirtinamas ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimu, išduotu Lietuvos Respublikoje arba kitoje ADR susitariančioje šalyje.

Nustatyti šie mokymo kursai:

- A1. Pagrindinis mokymo kursas pavojingiesiems kroviniams vežti.
- A2. Specializuotas mokymo kursas pavojingiesiems kroviniams vežti cisternomis.
- A3. Specializuotas mokymo kursas 1-os klasės pavojingiesiems kroviniams vežti.
- A4. Specializuotas mokymo kursas 7-os klasės pavojingiesiems kroviniams vežti.

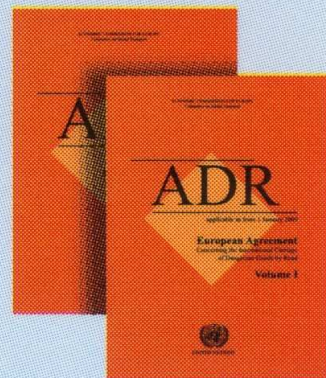
Mokymo kursai vyksta mokymo įstaigose, kurių sąrašą galite rasti interneto svetainėje www.vkti.gov.lt, skyriuje „Mokymas ir egzaminavimas“.

Egzaminus organizuoja ir ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimus išduoda Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos.

ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimas galioja **penkerius metus**. Pažymėjimo galiojimas pratęsiamas, jei ADR vairuotojas išklauso mokymo kursą ir išlaiko egzaminą.

ADR vairuotojui praradus, sugadinus pažymėjimą arba jei pasikeitė asmens duomenys, išduodamas pažymėjimo dublikatas. Pažymėjimo dublikatas išduodamas ne vėliau kaip per **10 darbo dienų** nuo prašymo išduoti pažymėjimo dublikatą užregistravimo.

Ne vėliau kaip nuo 2013 m. sausio 1 d. bus išduodami naujo pavyzdžio ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimai, pagaminti iš plastiko. Visi išduoti senojo pavyzdžio pažymėjimai galios iki juose nurodytos galiojimo pabaigos:

1 pusė

KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ VAIRUOTOJO PASIRENGIMO VEŽTI PAVOJINGIUS KROVINIUS PAGAL ADR PAŽYMĖJIMAS
ADR - TRAINING CERTIFICATE FOR DRIVERS OF VEHICLES CARRYING DANGEROUS GOODS

LIETUVOS RESPUBLIKA **LT** REPUBLIC OF LITHUANIA

Pažymėjimo Nr. / Certificate No. **A 000000**

Galioja šiuose klasių kroviniams vežti / Valid for classes:

zietėronė / In tanks
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

klasių / Other than in tanks
2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8, 9

lei / Date: 2016-01-25

2 pusė

Pavardė / Surname **PAVARDENIS**

vardas (-ai) / First name (s) **VARDENIS**

gimimo data / Date of birth: 1964-03-02 **LTU** / Pilietinė / Nationality

rašytinė parašas / Signature of holder

išdavė / Issued by: Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos / State Road Transport Inspectorate under the Ministry of Transport and Communications

Data / Date: 2011-01-26

parašas / Signature

ADR VAIRUOTOJO PASIRENGIMO PAŽYMĖJIMAS / ADR DRIVER TRAINING CERTIFICATE

LT 1. X000000

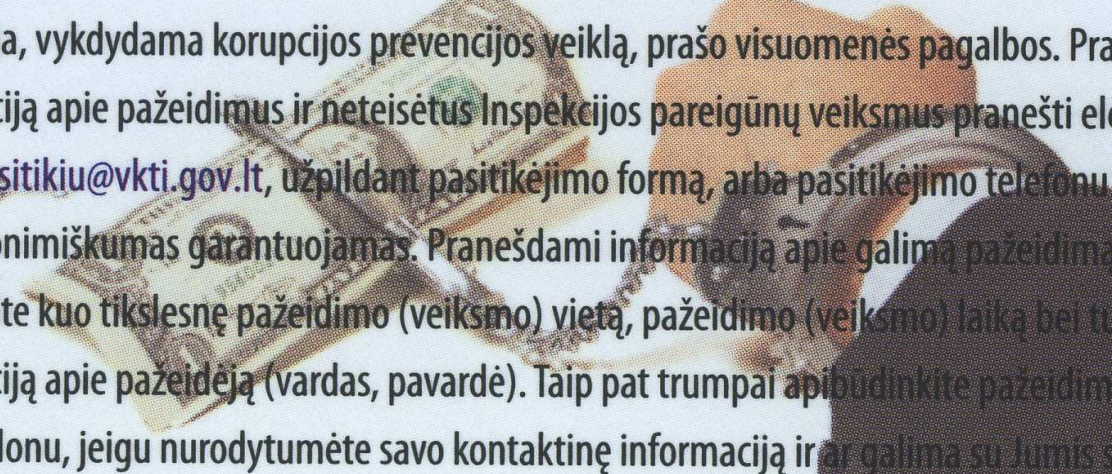
Galioja klasei (-ėms) arba JT Nr. / VALID FOR CLASS (ES) OR UN Nos.:

CISTERNOMAS / TANKS   NE CISTERNOMAS / OTHER THAN TANKS

2012 GARBTOJIMAS 01205

Užrašams

Inspekcija, vykdydama korupcijos prevencijos veiklą, prašo visuomenės pagalbos. Prašome informaciją apie pažeidimus ir neteisėtus Inspekcijos pareigūnų veiksmus pranešti elektroniniu paštu pasitikiu@vkti.gov.lt, užpildant pasitikėjimo formą, arba pasitikėjimo telefonu 8 687 45 533. Anonimiškumas garantuojamas. Pranešdami informaciją apie galimą pažeidimą, nurodykite kuo tikslesnę pažeidimo (veiksmo) vietą, pažeidimo (veiksmo) laiką bei turimą informaciją apie pažeidėją (vardas, pavardė). Taip pat trumpai apibūdinkite pažeidimo pobūdį. Būtų malonu, jeigu nurodytumėte savo kontaktinę informaciją ir ar galima su Jumis susisiekti.

Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos regionų departamentų adresai ir telefonai:

Vilniuje – Švitrigailos g. 42, LT-03209 Vilnius, tel. (8 5) 278 5623;

Kaune – M. K. Čiurlionio g. 23, LT-44356 Kaunas, tel. (8 37) 22 955;

Klaipėdoje – Pilies g. 12, LT-91234 Klaipėda, tel. (8 46) 41 2472;

Panevėžyje – J. Biliūno g. 3, LT-36101 Panevėžys, tel. (8 45) 43 0707;

Šiauliuose – Aerouosto g. 9, LT-77103 Šiauliai, tel. (8 41) 54 2221.

Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos interneto svetainės adresas www.vkti.gov.lt

Šis lankstinukas yra informacinis leidinys apie pavojingųjų krovinių vežimo automobilių transportu reikalavimus ir vairavimo bei poilsio režimo taisykles, skirtas vairuotojams.